

Marknadsanalys 2026, statsunderstöd för tidningsutdelning

1. Bakgrund

1.1 Bakgrund till statsunderstödet

Genom ändringen av postlagen som stadfästes i februari 2023 övergick man från den dåvarande insamling och utdelning fem dagar i veckan som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna till insamling och utdelning tre dagar i veckan. Syftet med ändringen av postlagen är att trygga en kostnadseffektiv postutdelning i en föränderlig omvärld där mängden traditionella postförsändelser ständigt minskar (landskapet Åland omfattas inte av tillämpningsområdet). Genom ändringen infördes ett tidsbundet statsunderstöd för tidningsutdelning. Syftet med statsunderstödet är att skapa förutsättningar för tidningsutdelning fem vardagar i veckan i områden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar på kommersiella villkor och inte heller finns tillgång till en heltäckande morgondistribution fem dagar i veckan. Syftet är att säkerställa förutsättningar för tidningsutdelning fem dagar i veckan i hela landet. Transport- och kommunikationsverket Traficom (nedan Traficom) är den statsbidragsmyndighet i fråga om statsunderstöd för tidningsutdelning som avses i statsunderstödslagen.

Statsunderstöd för tidningsutdelning beviljas så att för varje understödsberättigande område väljs genom ett urvalsförfarande ett företag som förbinder sig att i området i fråga tillhandahålla utsedda tidningar (som separat bilaga) som uppfyller i lagen angivna förutsättningar för tidningsutdelning två vardagar i veckan till det maximipris som Traficom anger. Det sökta understödet täcker kostnaderna för och en rimlig vinst på utdelningen för företaget som inte täcks av intäkterna från tidningarna (nettokostnader).

Understödet beviljas särskilt för varje understödsområde till den sökande som uppfyller behörighetsvillkoren och som i sin ansökan förbinder sig att fullgöra den i 35 b § i postlagen avsedda skyldigheten att tillhandahålla offentliga tjänster och till utdelning av de tidningar som avses i 2 § 11 punkten i den lagen med det lägsta stödbeloppet. Lagstiftning om statsunderstöd för tidningsutdelning inom ramen för postlagen gäller t.o.m. den 31 december 2029. Understödet som nu kan sökas för fjärde gången är för ett år från och med den 1 oktober 2026 till och med den 30 september 2027.

Understödsstagaren förbinder sig till att iaktta skyldigheten att tillhandahålla offentliga tjänster enligt 35 b § i postlagen. Enligt detta förbinder sig företag som får statsunderstöd att tillhandahålla utdelningstjänst för utsedda tidningar två vardagar i veckan (tisdagar och torsdagar) i de områden som anges i understödsbeslutet för hela stödperioden (1 år) till det maximipris som Traficom bestämmer för respektive tidning (0,6974 euro moms 0 %). Tidningarna ska på understödsdagarna delas ut senast kl. 16, med undantag för kommunerna i Lappland där de ska delas ut senast kl. 18. Understödsstagaren ska ordna minst en för läggarna tillgänglig mottagningspunkt som finns i det understödda området. För Lapplands kommuner finns inlämningspunkten för alla områden i Uleåborg. Tidningsförläggarna som nämns i understödsvillkoren ska lämna de för utdelning avsedda tidningar till denna inlämningspunkt utdelningsdagarna senast kl. 01.00. Antalen abonnenter för respektive stödområde som anges i

Dnr Traficom/2099/12.05.01/2026
6.5.2026

understödsvillkoren ska anses vara riktgivande. Antalet tidningar kan ändras i båda riktningar under understödsperioden och understödstagaren förbinder sig till att dela ut eventuella nya prenumerationer för de tidningar som understödet omfattar. Understödsstagaren kan förutom de tidningar som nämns i villkoren fritt dela ut även andra utdelningsprodukter.

I 35 c § i postlagen sägs följande: Innan urvalsförfarandet för statsunderstödet för tidningsutdelning inleds ska Transport- och kommunikationsverket göra en marknadsanalys, av vilken framgår de områden som inte omfattas av något nät för morgondistribution av tidningar, de tidningar som delas ut i dessa områden, upplagorna för dessa tidningar samt pris- och kostnadsnivån.

Transport- och kommunikationsverket ska utreda omfattningen av de på marknaden verksamma distributionsföretagens nät för morgondistribution, de tidningar som delas ut utanför näten för morgondistribution, upplagorna för dessa tidningar samt pris- och kostnadsskillnaderna.

Transport- och kommunikationsverket bestämmer utifrån marknadsanalysen de områden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar på kommersiella villkor och inte heller finns tillgång till en heltäckande morgondistribution fem dagar i veckan. I marknadsanalysen bestämmer Transport- och kommunikationsverket de understödsberättigande områdena.

Transport- och kommunikationsverket ska årligen granska till vilka delar det har uppstått eller gjorts ändringar i näten för morgondistribution av tidningar samt vid behov bestämma de understödsberättigande områdena på nytt.

1.2 Definitioner

Med tidning avses en avgiftsbelagd tidning som är möjlig att prenumerera på och som utkommer minst tre vardagar i veckan och som innehåller nationellt nyhetsmaterial eller lokalt nyhetsmaterial som gäller ett område som omfattas av urvalsförfarandet för statsunderstödet för tidningsutdelning,

Med morgondistribution avses sådan tidningsutdelning minst fem dagar i veckan som börjar på natten och vanligen avslutas före klockan 7.

Med nät för morgondistribution avses det område som bildas av de utdelningsställen till vilka adressaten, om denne så önskar, har möjlighet att få en tidning som morgondistribution.

Nätet för morgondistribution omfattar de utdelningspunkter där det finns utbud av morgondistribution, inklusive adresser för kastlådor, om utdelningen till dem sker minst fem dagar i veckan. Det omfattar även de områden där postmottagaren kan få tidningen som morgondistribution då mottagaren så önskar. Med detta avses tidningens nuvarande abonnenter samt de till vilka adressaten, om denne så önskar, har möjlighet att få en tidning som morgondistribution (potentiella tidningsabbonenter).

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster enligt postlagen är Posti Distribution Ab, nedan Posti.

2. Offentligt samråd

Traficom har genom en enkät till utdelningsbolag utrett täckningen av nätet för morgondistribution av tidningar i Fastlandsfinland i mars-april 2026 per postnummerområde. Morgondistribution anses vara tillgänglig när tjänsten finns tillgänglig inom hela postnummerområdet. De postnummerområden där det inte finns något utbud av morgondistribution är understödsberättigande. Av dessa postnummerområden har Traficom skapat större helheter så att de i huvuddrag följer landskapsgränserna med undantag av Lappland där understödområdena i huvudsak avgränsas enligt kommungränserna. För landskap har Norra Österbotten delats i tre understödsområden och Mellersta Finland samt Norra Savolax båda i två understödsområden på grund av deras storlek. Antalet understödsberättigande områden är totalt 42.

I april har Traficom genom en enkät till tidningsförläggarna utrett upplagsvolymerna per postnummerområde för de områden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar på kommersiella villkor och inte heller finns någon tillgång till en heltäckande morgondistribution fem dagar i veckan.

3. Marknadsanalys och områdenas stödberättigande

3.1 Områden där det inte finns någon morgondistribution på kommersiella villkor fem dagar i veckan.

Genom Traficoms enkät till distributionsaktörer begärdes aktörerna ge en förteckning över de postnummerområden där de tillhandahåller morgondistribution till hela postnummerområdet till alla hushåll fem vardagar i veckan.

På basis av enkätens resultat har Traficom skapat material med en förteckning över alla understödsberättigande postnummerområden. Förteckning över understödsberättigande postnummerområden per landskap (utom Åland) och för landskapet Lapplands del finns kommunerna på en separat bilaga i tabellformat.

3.2 Understödsberättigande tidningar och deras upplagslagsvolymerna

På basis av den information som erhållits av intressentgrupperna och tidningsförläggarna har Traficom fastställt de understödsberättigande tidningarna (separat bilaga).

Upplagsvolymerna har undersökts genom en enkät till förläggarna. Genom enkäten undersöktes särskilt för varje bolag upplagsvolymerna för understödsberättigande tryckta tidningar per postnummerområde för de postnummerområden där det inte finns någon morgondistribution och som därför är understödsberättigande. De insamlade uppgifterna kommer inte att publiceras per respektive tidning utan uppgifterna används för att göra upp ett sammanlagt antal abonnenter för de tidningar som är understödsberättigande. På basis av denna uppgift kan de distributionsbolag som ansöker om understöd bedöma kostnaderna för sin verksamhet så exakt som möjligt och syftet är att på det sättet få flera bolag att bli intresserade av det tillgängliga understödet för tidningsutdelningen. De sammanräknade upplagsvolymerna för alla understödsberättigande tidningar anges i ansökningsblanketter särskilt för varje

understödsområde. På basis av upplagsuppgifterna kan de sökandena bedöma kostnaderna för utdelningen.

3.3 Utdelningspris

På basis av Traficoms enkät är priserna för avtalsbaserad morgondistribution mellan företag i vissa fall klart högre än Postis prislister för dagsutdelning. På grund av skillnaderna mellan typerna av utdelning ger till exempel en prisjämförelse mellan dem inte någon jämförbar prisnivå som skulle kunna tillämpas för att fastställa understödsberättigande kostnader. Traficom anser att en rimlig prisnivå enligt 35 g § i postlagen skulle vara det lägsta priset i Postis senaste (1.4.2026) prislista för dagsutdelning per tidning, dvs. 0,6974 euro moms 0 %. Villkoret för utdelningen som understödet gäller är att de understödsberättigande tidningarna ska vara utdelade före kl. 16 (för Lappland före kl. 18). Servicenivån för utdelningen som understödet gäller kan anses motsvara främst Postis dagsutdelning.

3.4 Utdelningsdagar enligt skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

Posti har anmält att de utdelningsdagar enligt skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster inom de stödberättigande områdena är fortfarande måndag, onsdag och fredag. Det betyder att de understödsberättigande utdelningsdagarna på de understödsberättigande områdena är tisdag och torsdag. Under understödsperioden 1.10.2026 - 30.9.2027 får man inte göra ändringar i Postis insamlings- och utdelningsdagar i de områden som omfattas av statsunderstödet.

Bilagor i separata handlingar

1. Understödsberättigande tidningar som katalog 2026
2. Förteckning över understödsberättigande postnummerområden 2026